

DIABETES I SYKEHJEM

Kunnskap og kompetanse blant sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenter på sykehjem

Oslo, 17.11.2016
Tilla Landbakk

TAKK

- Veiledere 1. amanuensis Anne Haugstvedt og professor Marit Graue
- Til alle respondenter på sykehjem
- Til ledelsen på sykehjem
- Til statistiker Morten Aarflot

BAKGRUNN

- Antall personer med diabetes vil øke ⁽¹⁾
- Antall eldre med diabetes vil øke ⁽²⁾
- Personer med diabetes lever lengre og flere får behov for helsetjenester ⁽³⁾

TIDLIGERE FORSKNING

- Hvor mange har diabetes på sykehjem i Norge? ⁽⁴⁾
- Hvor mange har diabetes i sykehjem internasjonalt? ⁽⁵⁾
- Diabetes kunnskap hos helsepersonell. ⁽⁶⁾

DIABETESBEHANDLING HOS ELDRE

- Nasjonale kliniske retningslinjer ⁽⁷⁾
- Diabetes i sykehjem, Fagprosedyrer ⁽⁸⁾
- IDF, Global Guidelines ⁽⁹⁾

Formålet er operasjonalisert gjennom følgende forskningsspørsmål:

- 1: I hvilken grad viser sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenter kunnskap om diabetes som sykdom, diabetesbehandling og kost?
- 2: I hvilken grad opplever sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenter sin diabeteskunnskap som tilstrekkelig, vurdert i forhold til de arbeidsoppgaver de har?
- 3: I hvilken grad er det sammenheng mellom sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenters faktiske kunnskapsnivå og deres selvrapportering av selvopplevd diabeteskunnskap?

SPØRRESKJEMA

- Utvalg av spørsmål fra svensk spørreskjema utviklet av Synnøve Ødegård
- Michigan Diabetes Knowledge Test

RESULTATER

	Sykehjem 1	Sykehjem 2
Profesjon n (%)		
Sykepleier	8 (29.6)	11 (24.4)
Helsefagarbeider	15 (55.5)	24 (53.3)
Annet	4 (14.8)	12 (22.2)
Alder n (%)		
18-24 år	3 (11.1)	5 (11.1)
25-32 år	1 (3.7)	4 (8.9)
33-40 år	7 (25.9)	5 (11.1)
41-55 år	12 (44.4)	19 (42.2)
56-67 år	4 (14.8)	12 (26.7)
Ansettesforhold n (%)		
Fast	26 (96.3)	37 (82.2)
Vikariat	1 (3.7)	7 (15.7)
Tidiansatt		1 (2.2)
Arbeids erfaring i sykehjem		
>6 måneder		1 (2.2)
< 6 måneder > 1 år	1 (3.7)	3 (6.7)
<1 år > 5 år	7 (25.9)	12 (26.9)
< 5 år	19 (70.4)	29 (64.4)

Opplevelse av tilstrekkelig diabeteskunnskap og kompetanse blant de ulike helseprofesjoner:

	Profesjon				P-verdi *
	Sykepleier n (%)	Helsefagarbeider n (%)	Assistent n (%)	Totalt n (%)	
Anser du at du har tilstrekkelig kunnskap og kompetanse om diabetes og diabetesbehandling i forhold til de arbeidsoppgaver du har?					
Ja	15 (78.9)	23 (59.0)	8 (57.1)	46 (63.9)	0.25
Nei	4 (21.1)	16 (41.0)	6 (42.9)	26 (36.1)	0.08

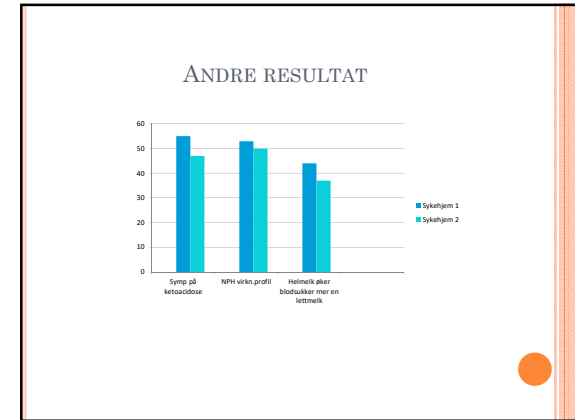
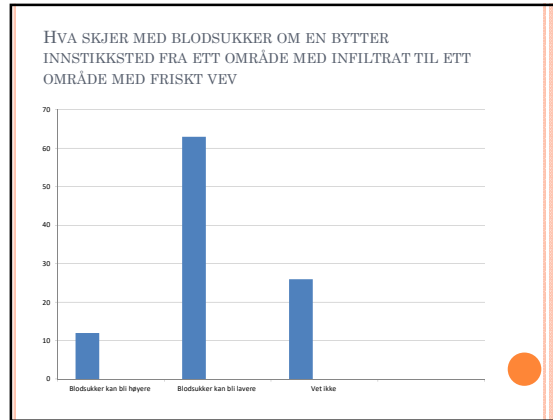
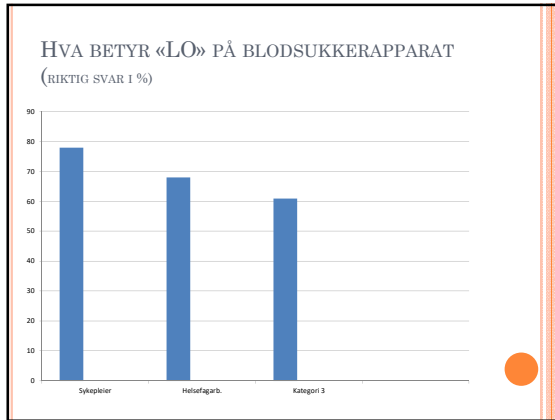
*Kji kvadrat test for forskjell mellom grupper

FINNES DET RETNINGSLINJER FOR BEHANDLING AV HØYT BLODSUKKER VED DIN AVDELING?

	Sykehjem 1			Sykehjem 2		
	Ansatte n(%)	Sykepleier N(%)	Assistent n(%)	Sykepleier n(%)	Helsefagarb. n(%)	Assistent n(%)
Ja	5 (62.5)	14 (93.3)	3(75.0)	7(63.7)	15 (79.0)	8 (80.0)
Nei	3 (37.5)	1(7.7)				
Vet ikke	0	0	1(25.0)	4 (36.3)	4 (21)	2 (20.0)

VIL DET VÆRE AKTUELT FOR EN MED TYPE 1 DIABETES Å ENDRE FRA INSULIN TIL MEDIKAMENTELL BEHANDLING VED VEDVARENDE LAVT BLODSUKKER?

	Sykehjem 1			Sykehjem 2		
	Ansatte n(%)	Sykepleier n(%)	Helsefagarb n(%)	Annet n(%)	Sykepleier n(%)	Helsefagarb. n(%)
Ja	3 (37.5)	2 (16.6)	1(33.3)	6 (54.6)	3 (20.0)	
Nei	5 (62.5)	7(58.4)	1(33.3)	4 (36.4)	8 (53.3)	2 (66.7)
Vet ikke	1 (12.5)	3 (25)	1(33.3)	1 (9.0)	4 (26.7)	1(33.3)

Gjennomsnitt riktig svar i prosent på Michigan Diabetes Knowledge test blant sykepleiere, helsefagarbeidere og assistenter i sykehjem

	Sykepleier n=19	Helsefagarbeider n=38	Assistent n=14	Total N=71	P*
Michigan Diabetes Knowledge Test	Gjennomsnitt % riktig svar (SD)	Gjennomsnitt % riktig svar (SD)	Gjennomsnitt % riktig svar (SD)	Gjennomsnitt % riktig svar	
Generell	78.2 (15.1)	69.3 (12.2)	68.3 (14.3)	71.5 (14.3)	0,055
Diabeteskunnskap (spørsmål 1-14)					
Bruk av insulin (spørsmål 15-23)	75.4 (15.1)	69.6 (18.2)	64.3 (21.4)	70.1 (18.3)	0,218

*P-verdi for forskjellen mellom profesjonsgrupper testet med ANOVA test

Sammenheng mellom helsepersonells gjennomsnittlige riktig svar i prosent på Michigan Diabetes Knowledge Test subskalaer og spørsmål om insulinbehandling ved type 1 diabetes.

	Er det mulig å bytte fra insulin til medikamentell behandling ved hyppige lave blodsukre hos personer med type 1 diabetes?		P*
	Ja	Nei	
Michigan Diabetes Knowledge Test, Generell diabetes. (Subskala 1-14)	Gjennomsnitt % riktig svar (SD) n=15 73.81 (11.3)	Gjennomsnitt % riktig svar (SD) n=27 75.13 (15.5)	0.077
Insulin (Subskala 15-23)	74.81 (11.5)	73.66 (20.5)	0.842

*p-verdi for forskjell mellom grupper testet med independent-samples t-test.

Sammenheng mellom helsepersonells gjennomsnittlige riktig svar i prosent på Michigan Diabetes Knowledge test subskalaer og deres opplevelse av egen diabeteskunnskap som tilstrekkelig eller ikke.

	Opplevelse av tilstrekkelig diabeteskunnskap		Opplevelse av ikke tilstrekkelig diabeteskunnskap		Total	P*
	% riktig svar (SD)	n	% riktig svar (SD)	n		
Michigan Diabetes Knowledge Test	72.67 (14.3)	n=46	68.45 (13.6)	n=24	N=72	
Generelle spørsmål om diabetes (1-14)					70.52	0,238
Spørsmål om insulin (15-23)	71.98 (19.4)		65.74 (15.3)		68.86	0,176

*p-verdi for forskjell mellom grupper testet med independent-samples t-test

KONKLUSJON

- Den enkelte beboer og hans/hennes pårørende er avhengig av helsepersonellets kunnskap og kompetanse om diabetes
- Sykepleiere svarte generelt mer riktig på delskalene på Michigan diabetes knowledge Test sammenlignet med helsefagarbeidere og assistenter, men kunne ikke vise signifikant forskjell.
- Alle grupper viste mangelfull kunnskap på viktige områder

KONKLUSJON

- Muligheter for kurs og etterutdanning
- Mer forskning og større studier er nødvendig for å sikre god behandling og oppfølging på sykehjem

SAMHANDLING

- «Insulinkurs»
- Internkurs sykehjem / hjemmesykepleie
- Temakurs

Takk for oppmerksomheten

LITTERATUR:

- 1: International Diabetes Federation, 2012
- 2: Stene, L.C. et al 2004, Hvor mange har diabetes i Norge? Tidsskrift Norske Lægeforening
- 3:Helsedirektoratet (2009)Utdanne nok og utnytte godt innenlandske bidrag for å møte den nasjonale og globale helsepersonellutfordringen

FORST. LITTERATUR

- 4.Andreassen, L.M. (2014;) Nursing home patient with diabetes. Prevalence, drug treatment and glycemic control. Diabetes Research and Clinical Practice
- 5.Resnick, H.E.(2008) Diabetes in U.S. Nursing Homes, Diabetes Care,31 (2), s. 287-288
- 6.Smide, B. & Nygren, U. (2013) A pilot study to determine levels of diabetes knowledge among health care workers in nursing homes. European Diabetes Nursing, 10 (1), s. 13-18.

FORST .LITTERATUR

7. Helsedirektoratet (2016) Nasjonale kliniske retningslinjer
.Diabetes-forebygging, diagnostikk og behandling

8. Holleland, G. et al (2012) Diabetes i sykehjem. Utviklingscenter
for sykehjem og hjemmetjenester i Hordaland. Fagprosedyrer .no

9.Sinclair, A. et al (2013) Managing older people with diabetes :
Global guideline, International Diabetes federation

